

26. заседание

Събота, 10 септември, 1931 година.

(Открито от ъподпредседателя Н. Захариев, въ 9 ч. 55 м.)

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е :

	Стр.		Стр.
Отпуски, разрешени на народните представители: Георги Стояновъ Василевъ, Иванъ Дуковъ и Костадинъ Краевъ	431	въ Кюстендилския и Петричкия окръзи (Съобщение)	431
Питане от парламентарната група на Работническата партия до г. г. министър-председателя и министра на войната, относно военното положение		Законопроектъ за измѣнение и допълнение на закона за закупуване и износъ на зърнени храни (Трето четене — приемане)	431
		Дневенъ редъ за следващото заседание	433

Председателстващъ Н. Захариевъ: (Звъни) Присъжествува нужното число народни представители.

Откривамъ заседанието.

(Отъ заседанието отсъствуватъ следните г. г. народни представители: Аврамовъ Аврамъ, Алексиевъ Никола, Ангеловъ Боянъ, Ангеловъ Иванъ, Аневъ Василъ, Арабаджиевъ Петко, Атанасовъ Русенъ, Ачковъ Димитъръ, Бечевъ Милко, Близнаковъ Христо, Бойчиновъ Михаилъ, Бончевъ Тодоръ, Бояджиевъ Асенъ, Бояджиевъ д-ръ Атанасъ, Бояджиевъ Стефанъ, Бояджиевъ Трифонъ Куневъ, Бръшляновъ Цоню, Бурилковъ д-ръ Димо, Василевъ Асенъ Стоевъ, Василевъ Григоръ, Василевъ Иванъ, Василевъ Йото, Василевъ Ради, Василевъ Славейко, Гавриловъ Никола, Ганевъ Георги, Гашевски Никола, Георгиевъ Георги, Георгиевъ Стойчо, Георгиевъ д-ръ Христо, Георговъ Трифонъ, Говедаровъ Георги, Гюровъ Лона, Данаиловъ Георги, Дековъ Петко, Деневъ Съби Димитровъ, Джабаровски Стоянъ, Джанкардашлийски Димитъръ, Димитровъ д-ръ Димитъръ, Димитровъ Захари, Дичевъ Петко, Доброволски Стефанъ, Домузчиевъ Василъ, Дочевъ Момчо, Драгойски Иванъ, Дуксвъ Иванъ, Ецовъ Борисъ, Ивановъ Запрянъ, Игнатовъ Тодоръ, Илиевъ Илия, Йонетовъ Георги, Казанаклиевъ Георги, Каназирски Георги, Капитановъ Анастасъ, Каракашевъ Никола, Кафелжийски Георги, Качаковъ Йорданъ, Кемилевъ Никола, Кирковъ Кирко, Кировъ Стаматъ, Киселички Христо, Коевски Василъ, Колевъ Петко Пеневъ, Косачевъ Йорданъ, Косевъ Костадинъ, Кръстевъ Гето, Кулевъ д-ръ Тодоръ, Куртевъ Иванъ, Кушевъ Вълчо Стоевъ, Кънчевъ Теодоси, Кършовски Крумъ, х. Лековъ х. Андрей, Лоловъ Господинъ, Лоловъ Сава, Лулчевъ Коста, Лунговъ Николай, Лѣкарски Иванъ, Ляпчевъ Андрей, Маджаревъ Рашко, Мариновъ Василъ, Маринчевъ Георги, Марчевъ Никола, Мелнишки Боянъ, Мечкарски Тончо, Милановъ д-ръ Кънчо, Милевъ Милю, Мирски Христо, Митовъ Генко, Моловъ Янаки, Момчиловъ Стоянъ, Мошановъ Стойчо, Мустафовъ Али, Напестовъ Петко, Нейковъ Димитъръ, Неновъ Атанасъ, Николаевъ Александъръ, Николовъ Лазаръ, Панайотовъ Петъръ, Петровъ Методи, Петровъ Никола, Пиронковъ Александъръ, Поповъ Еню, Поповъ Стефанъ, Радевъ Георги, Рангеловъ Раденко, Рафаиловъ Филипъ, п. Рачевъ Иванъ, Рашковъ Христо, Русевъ Иванъ, Русиновъ Костадинъ, Савовъ Велико, Савовъ Николай, Салунджиевъ Никола, Сарафевъ д-ръ Ангелъ, Свиначевъ Добри, Славовъ Кирилъ, Славовъ Стойно, Смиловъ Боянъ, Софиевъ Христо, Стамболиевъ Никола, Статевъ Христо, Стойковъ Апостолъ,

Стойновъ Иванъ, Стояновъ Петко, Стоянчевъ Цвѣтанъ, Таслаковъ Цвѣтко, Тахировъ Хафузъ Юсеинъ, Тодоровъ Иванъ, Томчевъ Ангелъ, Тотевъ Деню, Тошевъ Сава, Фернерковъ Петъръ, Франгя д-ръ Александъръ, Хайруловъ молла Юсеинъ, Христовъ Александъръ, п. Христовъ Георги, Христовъ Димитъръ, Христовъ Трайко, Христовъ Христо, Цанковъ Иванъ, Цановъ д-ръ Асенъ, Цановъ Стефанъ, Чернооковъ Георги, Чешмеджиевъ Григоръ, Чирпанлиевъ д-ръ Никола, Чолаковъ Христо, Юртовъ Георги и Якимовъ Тодоръ)

Бюрото е разрешило отпускъ на следните народни представители:

На г. Георги Стояновъ Василевъ — 1 день;

На г. Иванъ Дуковъ — 3 дни и

На г. Костадинъ Краевъ — 1 день.

Постѣпило е питане отъ парламентарната група на Работническата партия до г. г. министър-председателя и министра на войната — относно военното положение въ Кюстендилския и Петричкия окръзи.

Това питане ще бѣде препратено на съответните г. г. министри, за да отговоримъ.

Присъждаме къмъ разглеждане на първа точка отъ дневенъ редъ: трето четене законопроекта за измѣнение и допълнение на закона за закупуване и износъ на зърнени храни.

Моля г. докладчика да го прочете.

Докладчикъ А. Кантарджиевъ (д): (Прочита законопроекта изцѣло, заедно съ поправките и прибавките, приети на второ четене)

Г-да! Съгласно установената практика, понеже се разглежда законопроектъ за измѣнение и допълнение на единъ сѣществувашъ законъ, предъ всѣки членъ ще се прибави съответенъ параграфъ. Напр., „§ 1. Чл. 3 се измѣня така“ и т. н.

Председателстващъ Н. Захариевъ: Постѣпило е предложение отъ народния представител г. Андрей Икономовъ, подписано отъ 10 души народни представители, въ чл. 16 да се направи следното измѣнение: „Въ седмия редъ отгоре надолу на чл. 16 следъ думата „производство“ да се добавятъ (вмѣкнатъ) думите: „Общинските удостоверения се освобождаватъ отъ гербъ и такси“.

Има думата г. министърътъ на вътрешните работи и на родното здраве.

Министър Н. Мушанов: Г. г. народни представители! Този въпрос тръбваше да бъде повдигнат вчера при второто четене, за да видимъ, какво щеше да каже г. министърът на финансите, защото е въпросъ за общински такси, а не за държавни.

Н. Пждаревъ (д. сг): Споредъ правилника на трето четене такъв работи не може да се предлагатъ.

Министър Н. Мушанов: Това не е прибавка къмъ единъ членъ, а е едно съвършено ново предложение, което тръбва да се дебатира. То е отъ областта на Министерството на финансите. Касае се за освобождаване отъ данъци и такси. Подире ще видимъ, какво можемъ да направимъ. По това предложение, така изненадано направено, азъ не мога да си кажа сега думата, а и споредъ правилника за вътрешния редъ това предложение е недопустимо. Затова ще моля почитаемото Народно събрание да не го приема.

Н. Пждаревъ (д. сг): И комисията не го е разглеждала.

Министър Н. Мушанов: И тя не го е разглеждала.

Председателстващъ Н. Захариев: Има думата народниятъ представителъ г. Андрей Икономовъ.

А. Икономовъ (нац. л.): Г. г. народни представители! Когато г. докладчикътъ прочете законопроекта на първо четене, той прочете сжщия този членъ съ забележка въ смисълъ, че тѣзи удостоверения се освобождаватъ отъ гербъ и такси. Но тази забележка не е отпечатана въ раздадения законопроектъ отъ комисията.

Н. Пждаревъ (д. сг): Значи комисията не я е приела.

А. Икономовъ (нац. л.): А законопроектътъ бѣше изпратенъ въ комисията съ прочетената и приета на първо четене забележка.

Н. Пждаревъ (д. сг): Забележки не се приематъ на първо четене, а се приема законопроектътъ по принципъ.

А. Икономовъ (нац. л.): Да, по принципъ се прие тази забележка за освобождаване отъ гербъ и такси.

Н. Пждаревъ (д. сг): Този принципъ не е разглежданъ.

А. Икономовъ (нац. л.): Правилникътъ позволява прибавки и поправки да се правятъ на трето четене, когато сж подкрепени отъ 10 души народни представители. Предложението, което азъ правя, е подкрепено отъ 10 души и тази прибавка може да се добави, така, както бѣше приета по принципъ.

Н. Пждаревъ (д. сг): Това предложение да отиде въ комисията, тя да го проучи и докладва — това ли желаете?

А. Икономовъ (нац. л.): Г-да! Разнитъ общини сж гласували въ бюджетитъ си за издаване на тия удостоверения различни такси. Въ нѣкои общини за издаване на тия удостоверения се взема такса отъ 150 л. Ние искаме да облекчимъ производителитъ. Единъ производителъ, който има бонове за 1.000 л., го заставяме да вземе удостоверение отъ бирника, което сжщо се обгербва, а нѣкъде и таксува най-малко съ нѣкакви благотворителни марки. Следъ туй, той ще трѣбва да вземе удостоверение отъ общината. Казахъ, че общинитъ взематъ различни такси, и въ повечето случаи, понеже нѣматъ други доходи, сж гласували въ своитъ бюджети много високи такси. Ние, които целимъ да облекчимъ производителъ, като го заставяме да вземе тия удостоверения отъ общината, отегчаваме неговото положение, понеже ще заплаща тия голѣми такси. И азъ смѣтамъ, че много целесъобразно ще бѣде, при издаването на тия удостоверения, общинитъ да не взематъ такса. Гербътъ не е общински приходъ, а е държавенъ, следователно, той може да се премахне.

Председателстващъ Н. Захариев: Има думата г. министърътъ на вътрешнитъ работи.

Министър Н. Мушанов: Г. г. народни представители! Ако има такива случаи, да се взематъ такси по 150 л. за едно удостоверение, това е единъ произволъ.

А. Икономовъ (нац. л.): Гласувани сж въ бюджетитъ.

Министър Н. Мушанов: Това не мога да допусна.

Д-ръ Г. М. Димитровъ (з): Има, г. министре. Отъ 50 до 100 л. обикновено.

Министър Н. Мушанов: Това значи, че нѣма контролъ надъ общинскитъ управления. Защото, какъ произволно общинскитъ съвети могатъ да таксуватъ едно удостоверение? Тѣ иматъ въ бюджетитъ си приходи отъ такси, това разбирамъ.

Д-ръ Г. М. Димитровъ (з): Тамъ сж опредѣлени тия такси — обикновено отъ 50 до 100 л.

Министър Н. Мушанов: Гербътъ не може произволно да се поставя.

Д-ръ Г. М. Димитровъ (з): Гербътъ си е отдѣлно.

Министър Н. Мушанов: Значи, тукъ въпросътъ не е за нѣкакви държавни приходи, а е за общински.

В. Молловъ (д. сг): Събиратъ и за фондъ „Сждебни сгради“ и за други фондове.

Министър Н. Мушанов: Вие знаете, какво е положението на селскитъ и градски общини. И ако тѣ иматъ такъв малкъ приходъ отъ такситъ и сега вие го премахнете, тогава можете да си представите, въ какво положение ще ги поставите. Не е въпросътъ тукъ да искаме да пакостимъ на производителъ, но всетаки такса 50 л. за едно удостоверение при една операция отъ 1.000 л. не е много.

Д-ръ Г. М. Димитровъ (з): Ама въпросътъ е, че ще смѣняватъ много малко бонове, напр. за 200 л.

Министър Н. Мушанов: Азъ зная, г-да, че обикновено народното представителство винаги е готово, когато е въпросъ за такси и берии, да ги намаляваме. Но ние, които стоимъ тукъ (Сочи министерската маса), сме длъжни да държимъ за тѣхъ, защото иначе общинитъ ще се разстроятъ.

И второ, г-да, има и една формална прѣчка, за която говори г. Пждаревъ. Г. г. народни представители! Азъ винаги, и въ опозиция, съмъ поддържалъ — това го знаятъ всички — че при създаване на законитъ трѣбва да се пази парламентарната техника.

В. Молловъ (д. сг): Вѣрно е.

Министър Н. Мушанов: Въ миналото сж допустнати много пакости именно поради неспазване на тази техника, защото при трето четене сме приемали работи, които не сж били дебатирани на първо и второ четене. Ето и сега ние сме изненадани отъ едно предложение, което не е дебатирано на второ четене, за да видимъ, въ какво се състои работата. Това не е прибавка или добавка, каквито правилникътъ допушта да ставатъ на трето четене, а се предлага една съвършено нова материя — да опрощаваме или не такси.

Ето защо азъ бихъ молилъ да не се приеме това предложение, а каквото можемъ да направимъ по административенъ редъ, за да ограничимъ този произволъ, ще го направимъ чрезъ едно окръжно. И азъ ви давамъ най-тържествено обещание да го направя това въ най-скоро време.

Председателстващъ Н. Захариев: Има думата народниятъ представителъ г. Андрей Икономовъ.

А. Икономовъ (нац. л.): Съгласенъ съмъ да оттегля предложението си, но да се нормира таксата — да бѣде 20 л. или нѣщо подобно.

Министър Н. Мушанов: Ако можемъ да направимъ нѣщо, съгласно законитъ, обещавамъ ви още утре по административенъ редъ да го направимъ.

Председателстващъ Н. Захариев: Първото предложение се оттегля.

Има второ предложение, пакъ по чл. 16, отъ народния представителъ г. Герго Цокотъ, подписано отъ надлежното число народни представители, което се състои отъ две части: първо, въ алинея втора на чл. 16 следъ думитъ „земледѣлскитъ кооперативни сдружения“ да се прибавятъ думитъ „и земледѣлскитъ производителни сдружения“; и второ, въ края на сжщата алинея втора, да се прибавятъ думитъ „и земледѣлцитъ-производители, членове при попу-

лярните банки, кредитирани отъ Българската централна кооперативна банка и водните синдикати“.

Има думата г. министърът на вътрешните работи.

Н. Пждаревъ (д.сг): Г. министре! Дали се цели да се накаратъ хората да влѣзатъ въ кооперациитъ, или се цели да се накажатъ тия, които не сж въ кооперациитъ?

Министъръ Н. Мушановъ: Азъ мисля, че съ това предложение не се гони нито едната, нито другата целъ. Производителитъ трѣбва да си платятъ дълга къмъ Земледѣлската банка съ бонове. Земледѣлската банка е кредиторъ на всичкитъ тия кооперации, които иматъ връзка съ нея. Дали дългътъ ще си го платятъ на Земледѣлската банка или Земледѣлската банка ще го прихване, доколкото е той дългъ на кооперациитъ, дължащи къмъ Земледѣлската банка, е все едно и сжщо, защото ще се плащатъ дългове. Въ туй отношение ние нѣмаме нищо противъ, защото смисълътъ е все сжщиятъ. И азъ ви моля да приемете това предложение.

Д. Ачковъ (нац. л. о): Това понятие „производителни сдружения“ е много широко.

Министъръ Н. Мушановъ: Ако бонътъ не се осребряваше всецѣло отъ Земледѣлската банка, азъ разбирамъ това възражение.

Д. Ачковъ (нац. л. о): Става дума и за популярните банки, които сж градски.

Министъръ Н. Мушановъ: И тѣ иматъ връзки съ Земледѣлската банка.

Съгласенъ съмъ съ предложението и моля да се приеме.

С. Пулевъ (з.—Ст.з): Позволете, г. министре, една бележка. Моля да се уясни за кои сдружения се отнася: за кредитиранитъ отъ Земледѣлската банка, или и за кредитиранитъ отъ Българската централна кооперативна банка. Едното и другото или само едното?

Министъръ Н. Мушановъ: Кооперативната банка трѣбва да ги кредитира, защото има нѣкои, които не сж кредитирани отъ нея, а само отъ земледѣлската банка. Кредитирани отъ Кооперативната банка.

Председателствуващъ Н. Захариевъ: Пристъпваме къмъ гласуване.

Който приематъ направеното предложение, тамъ, където се говори въ чл. 16, алинея втора, за земледѣлскитъ кооперативни сдружения, да се прибави „и земледѣлскитъ производителни сдружения“, сжщо къмъ чл. 16, алинея втора, въ края да се прибави „и земледѣлцитъ-производители, членове при популярните банки, кредитирани отъ Българската централна кооперативна банка и водните синдикати“, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство. Събранието приема.

Който приематъ на трето четене законопроекта за измѣнение и допълнение закона за закупуване и износъ на зърнени храни, заедно съ приетата прибавка, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 7)

Пристъпваме къмъ точката втора отъ дневния редъ — докладъ на комисията по провѣрка на изборитъ.

Комисията не е готова съ доклада си.

Има думата г. министърът на вътрешните работи.

Министъръ Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Предлагамъ да имаме заседание въ срѣда, съ дневенъ редъ:

1. Отговоръ на тронното слово и
2. Докладъ на комисията по провѣрка на изборитъ.

Председателствуващъ Н. Захариевъ: Който приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Вдигамъ заседанието.

(Вдигнато въ 10 ч. и 13 м.)

Подпредседателъ. Н. ЗАХАРИЕВЪ

Секретаръ: А. КАНТАРДЖИЕВЪ

Началникъ на Стенографското отдѣление: Д. АНТОНОВЪ

ПОПРАВКИ НА ПО-ВАЖНИ ПЕЧАТНИ ГРЪШКИ

Стр.	Колона	Редъ	Напечатано:	Да се чете:
255	дъсна	24 отдолу нагоре	„Жици“	„Жити“
387	дъсна	32 отдолу нагоре	измѣняването имъ	и замѣняването имъ
